

Med anledning af hvad jag tagit mig friheten anföra, vill jag vördsamt föreslå att Riks dagen må besluta

att till Kongl. Maj:t afåta en underdånig skrifvelse om åstadkommandet af en ändring uti Kongl. förordningen af den 15 Februari 1855, åsyftande en vänlig öfverenskommelse med *Norge*, att in- eller utflyttande personer må, efter tvenne årsvistelse uti hvilket af de förenade rikena som helst, uti fattigvårdshänseende, tillhöra det riket, hvarinom de vistas; samt att, om icke någon stadig hemortsrätt under förenämnde tid blifvit förvärfvad, ettdera af rikenas statskassor må utbetala för dylika nödlidande fattiges underhåll och sjukvård.

Stockholm den 26 Januari 1877.

A. P. Lind.

N:o 57.

Af Herr J. A. Sjö m. fl.: Om underdånig skrifvelse, rörande utarbetande af förslag till förändrad lagstiftning i fråga om tillverkning och försäljning af bränvin.

Vid sistlidne riksdag väckte jag motion om förhöjning i tillverkningsskatten å bränvin m. m. Afsigten med denna min motion var, att genom förhöjd skatt förbrukningen och till följd häraf äfven tillverkningen skulle minskas. I sammanhang härmed yrkades också en motsvarande förhöjning å införseltullen samt upphörandet af skatt å försäljningen och densamma öfverflyttande å tillverkningen. Till dessa mina vördsamma yrkanden lyckades jag dock ej vinna Riksdagens bifall.

Den erfarenhet, jag sedan sistlidne riksdag samlat, har i intet hänseende förändrat min åsigt hvarken om att något bör göras för att stäffa lasten eller om sättet huru detta lämpligast och verksammast bör kunna ske, ty både i enskilda samqväm och vid allmänna måten har det högljudt uttalats, att något måste göras af staten för att hämma superiet, hvilket i såväl andligt som kroppsligt afseende hotar att förstöra vårt lands befolkning.

Att tillverkningen och förbrukningen af bränvin växer år från år, är en sorglig sanning för hvilken man ej kan tillsluta ögonen. Det har till och med visat sig under förflutna året, det en del bränvinstillverkare inköpt stora partier spanmål från utlandet för att mata bränvinspannorna med, enär ej svenska jordbruket kunnat åstadkomma tillräckligt dertill. Genom denna import skall ovilkorligen uppstå en stor nationalförlust, synnerligast då man med säkerhet må antaga, att allt bränvinet utsupes inom Seriges rike och der sprider nöd och elände. Med ledsnad får man likväl mången gång höra, huru som tillverkaren, försäljaren och älskaren af denna dryck förorda tillverkningen såsom nyttig och gagnelig för landtbruket, af hvilken orsak de förfakta att bränvin måste tillverkas och supas, ej betänkande huru denna dryck årligen förstör tusentals människor, hvilka dragas i timligt elände och förderf, ej heller besinnande, att ett landtbruk kan skötas mycket väl utan bränvinstillverkning, ty ehuru ingen fackman uti tillverkandet af sådan vara, vågar jag dock påstå att, om landtbrukaren ville lägga an på mejerihandtering samt gifva sina kreatur den säd och potatis, som ej åtgå till folkets behof, så skulle landtbrukaren på så sätt hafva lika, om ej bättre inkomster samt derjemte lefva i den tillfredsställelsen och glädjen, att icke genom tillverkandet af skadliga drycker vara vållande till sina medmänniskors förderf och olycka

Ingen bör finnas, som icke mot denne fiende, bränvinet, bör göra hvad han förmår för att hejda honom i loppet af sin förstörelse och härjning. Hvar och en har här ett personligt inflytande att använda, dock hvilat största ansvaret på rikets regering och representation, hvilka det tillhör att genom kristligt visa och fosterländska lagar verka för det ondas hämmande.

Såväl inom som utom representationen tyckes den åsigt lyckligtvis alltmer blifva gällande, att genomgripande förändringar i nuvarande bränvinslagstiftning, i och för hämmandet af tillverkning och dryckenskapen, äro af behovet påkallade. Under åberopande af de motiv för saken, hvilka i min vid förra årets riksdag inlemnade motion, som under N:o 41 bland sådana handlingar finnes intagen, anser jag detta mål kunna vinnas på så sätt:

- att försäljningsskatten borttages och lägges på tillverkningen;
- att tillverkningskatten, hvilken i första hand ingår till statsverket, bör förhöjas till 2 kronor — och i sammanhang dermed, att tullen af utifrån importerade spritdrycker må höjas i samma proportion, om icke högre.

Genom en sådan anordning vinnes den fördelen, att rik och fattig få betala lika mycket för bränvin, och kommunerna befrias icke allenast från det ekonomiska intresse de nu kunna hafva för krogrörelsen, der sådan finnes, utan äfven möjligen för en del krogar.

Af hvad jag sålunda haft äran anföra, vågar jag föreslå:

att Riksdagen måtte till Kongl. Maj:t aflåta underdånig skrifvelse med hemställen, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till förändrad lagstiftning i ofvanberörda syfte, som jag här ofvan vågat föreslå, så att genom lagstiftningen må kunna åstadkommas ett än kraftigare motverkande af rusdryckers tillverkning och missbruk, och att, i händelse genom antagande af ny lag härutinnan, hushållningssällskap, landsting och kommuner skulle komma att förlora de inkomster, som de genom bränvinsförsäljningsafgiften hittills åtnjutit, Kongl. Maj:t då ville taga i öfvervägande på hvad sätt ersättning dem må beredas, samt särskildt se till att de städer och kommuner, som nu hafva bränvinsförsäljningsrätt, ej då gynnas mera än de som icke haft denna rätt.

Om remiss till Bevillnings-Utskottet anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1877.

J. August Sjö,

från Kronobergs län.

Häruti instämma:

J. Jonasson,

från Kronobergs län.

J. Jonasson,

från Kalmar län.